

ב:

עין משפט
נר מצוה

א [מיי] פֿ"ח מהל' נדרים הל' ט טו"שע וי"ד סי' רד סעי' ב:
ח ב מיי פֿ"ח מהל' שנועות הלכה ג ועיין ב"מ:
ט ג מיי פֿ"ח מהל' נדרים הלכה ה:
י ד מיי פֿ"ח מהל' שנועות הלכה ג ועיין ב"מ:
יא ה מיי פֿכ"ט מהל' שבת עיין במ"מ הל' א ופי"ב מהל' ע"ו הלכה ג סמוך עשין כט טו"שע"ע א"ח סי' רע"א סעיף ג:
יב ו מיי פֿ"ח מהל' שנועות הלכה ג:
יג ז מיי שם הל' ז:

מוסף רש"י

כל שישנו בשמיירה.
לג תעשה מלאכה (נכרות כ:).
ואיתנהו בשמיירה.
דמקן (קדושין כט).
כל מלת לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שאין הזמן גרמא נשים חייבות, להשוה המכוס אשה לאיש לכל עושים שבתורה. (שו).

רבינו חננאל

איתוהו איסור נדר האמור בתורה הרי עלי שלא לוכל בשר ושלא לשחות יין כיום שמת בו אביו כו'. ואמר שמואל והוא שנדור ובא מאותו היום, מאי טעמא דרתיב איש כי ידור נדר לה' מדרוה ליה למכתב כי ידור. ורתיב כי ידור נדר ש"מ דעד שידור בדבר הנדור. ומקשינן כיום שמת בו אביו פשיטא. דאסור לו לוכל בשר ולשחות יין דבהריא תניא (ברכות י: ח"ק כג). כל זמן שמתו מוטל לפניו אסור לוכל בשר ולשחות יין. ופרקינן איירי דרביי למיתנא כיום שנהרג בו גדליה בן אחיקם. דאפילו לא נדר שלא לוכל בשר ושלא לשחות יין אסור הוא דהוא צום השביעי. מהו דתימא כי נדר נמי כרבא תנא כדנר אבוי קמ"ל מעיקרא אי הוה אכיל הוה קאי באיסורא דרבנן. השתא איסורא דאורייתא היא מושב בו יחל דברו. תנא נמי כיום שמת בו אביו. וקיימא לן כרבא ולא עוד אלא דהא דר' יוחנן קאי כוותיה דאמר מבטא לא אוכל לך שבתות איסור לא אוכל לך שבתות. כי אתא רבין אמר ר' יוחנן אכלתי ולא אכלתי שוא ואזהרתיה מהכא לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא. אוכל ולא אוכל שקר ואזהרתיה ולא תשבעו בשמי לשקר. קנומנות עובר בכל יחל דברו. ואותבינן עליה והתניא שוא ושקר אחד הוא. מאי לאו מדרשו לשבער שקר נמי לשבער. ופריך לא לעולם לא לשבער ואזהרתיה מהכא לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא. אוכל ולא אוכל שקר ואזהרתיה ולא תשבעו בשמי לשקר. קנומנות עובר בכל יחל דברו. ואותבינן עליה והתניא שוא ושקר אחד הוא. מאי לאו מדרשו לשבער שקר נמי לשבער. ופריך לא לעולם לא לשבער ואזהרתיה מהכא לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא. כלומר כשם שלוקה על שקר כך לוקה על שוא. דהרי' פשיטא בתרייהו לאו כתיב בהו. ושנינן מזה דתימא כדאמר ליה רב פפא לאביי אימא לא ינקה כלל כלומר שבעת שוא אין לה כפרה כלל. קמ"ל כדאביי דאמר בי"ד

אלא **לרבא** **קשיא**.
אע"ג דרבא נמי מודה דמתפסין כנדר נדר

דמעשה שלימה היא מי שאמר הריני נזיר ושמע חצירו ואמר ואני (ומי כ:.) וכן כנדרים קאמר דצקרבן הוי נדר מ"מ פריך לרבא אמאי דמפרש איסר דקרא מתפסין ורבא משני דלא קאי

רבא

אלא לרבא קשיא אמר לך רבא תריין ואימא הכי איזוהו איסר נדר האמור בתורה האומר הרי עלי שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין כיום שמת בו אביו כיום שנהרג בו פלוני ואמר שמואל והוא שנדור ובא מאותו היום מאי טעמא אמר קרא **י** איש כי ידור נדר לה' **י**עד שידור בדבר הנדור כיום שמת בו אביו פשיטא כיום שנהרג בו גדליה בן אחיקם איצטריך ליה סלקא דעתך אמינא כיון דכי לא נדר נמי אסור כי נדר נמי לא הויא עליה איסור והאי לאו מיתפסין כנדר הוא קמ"ל ואף ר' יוחנן סבר לה להא דרבא דכי אתא רבין א"ר יוחנן מבטא לא אוכל לך איסר לא אוכל לך שבעה כי אתא רב דימי אמר רבי יוחנן **י**אוכל ולא אוכל שקר ואזהרתיה מהכא **י**לא אכלתי שוא ואזהרתיה מהכא **י**לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא **י**קנומנות עובר **י**בלא יחל דברו מיתבי שוא ושקר אחד הן מאי לאו מדרשו לשעבר אף שקר נמי לשעבר אלמא **י**אכלתי ולא אכלתי שקר הוא מירי איריא הא כדאיתא והא כדאיתא ומאי דבר אחד הן דרביבור אחד נאמרו כדתניא א"ר זכור ‏ו‏שמו‏ר בריבור אחד נאמרו מה שאין ‏א"י‏ יכול‏ הפה‏ לרבר ומה שאין האוזן יכול לשמוע בשלמא התם בריבור אחד נאמרו כדרב אדא בר אהבה ‏א"ר דאמר רב אדא בר אהבה ‏ינשים חייבות בקידוש היום‏ דבר תורה דאמר קרא ‏זכור‏ ושמו‏ר כל שישנו בשמיירה ישנו בזכירה והני נשי הואיל ואיתנהו בשמיירה איתנהו נמי בזכירה אלא הכא למאי הלכתא מיבעי ליה אלא כשם שלוקה על שוא כך לוקה נמי על שקר כלפי לייא אלא אימא ‏יכשם‏ שלוקה על שקר ‏יבך‏ לוקה נמי על שוא פשיטא האי לאו והאי לאו מהו דתימא כדאמר ליה ‏י"רב‏ פפא לאביי לא ינקה כלל קמ"ל

רצא שבעה שאשתה יין ואמר הריני נזיר דאיצטריך קרא דחיל עליה נזירות לפי שהוא מושבע ועומד וי"ל דקידוש ודאי מדאורייתא אצל על היין אינו אלא מדרבנן והדאמר בערבי פסחים (דף קו.) זכרכו על היין אסמכתא בעלמא היא אי נמי אפי' הוא דרשה גמורה הא דמזכך תריך שיטעוס היינו מדרבנן: **ב"ב** שישנו בשמיירה ישנו בזכירה. איפכא ליכא למימר דלחומרא מקשינן (יבמות ט:.) ובסוף פ"ק דקדושין (נא: ושם) דרשינן לא תקיפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך כל שישנו בהשחתה ישנו בהקפה והני נשי הואיל וליתנהו בהשחתה כו' הא דדרשינן לקולא משום דאיפכא לא שיץ למידרש דנשי לית להו זקן וכן הדאמר בערכין (דף ג:) גצי הדתניא הכל חייבין צליצת כהנים לויס וישראלים כו' ומסיק והני כהני הואיל ואישרתי כלאים גצייהו לא ליחייבו התם נמי א"א לומר איפכא אצל צפ' אלו עוברין (פסחים דף מג: ושם) קשה דמשמע דאי לאו דאיטרבו נשים לאכילת חמץ הוה דרשינן לקולא כל שאינו בקוס אכול מזה אינו צבל תאכל חמץ וי"ל דהתם משום דלית א) למילף חמשה

עשר חמשה עשר מחג הסוכות ומסוכה נשים פטורות כדילפינן בפרק הישן (סופה כח.) מהאורח א"נ סברא למדרש קרא מסיפיה לרישיה אצל קשה דלמ"ד (מנחות דף מג.) לציית מצות עשה שהזמן גרמא ונשים פטורות לשמור נשים ככלאים א) דכל שאינן בגדילים אינן צבל תלכש שעטנו דהיינו מסיפיה לרישיה וכ"ת הכי נמי אס כן בספ"ק דציצה (דף יד: ושם) גצי משלחין בגדים בין תפורין בין שאינן תפורין ופריך כלאים למאי חזו א) לימא מתני' כמ"ד נשים פטורות מן הציצית וחזו לנשים ולמאי דפרישית נמי דלחומרא מקשינן תימא דליחייבו צליצית לכו"י עלנמא א:

ארבעה חלקים של מטה מלקין ומנקין אותו.

של מעלה הוא דאין מנקין אותו אלא ב"ד של מטה מלקין ומנקין אותו.

בקדוש היום דבר תורה שנאמר זכור ושמוֹר מי שחייב בשמיירה חייב בזכירה. והני נשי הואיל וחיוביה בשמיירה חיבותו נמי בזכירה. ותניא זכור ושמוֹר בדבור אחד נאמרו: וירושלמי שוא ושקר בדיבור אחד נאמרו מה שאין הפה יכולה לומר. ולא אוזן יכולה לשמוע. וכן מחלליה מות יומת. וביום השבת שני כבשים. וכן לא תלכש שעטנו. גדילים תעשה לך. וכן ערות אשת אחיך לא תגלה. יבמה יבא עליה. וכן לא תסוב נחלה. וכל בית יורשת נחלה. כל אלה

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

פריך ואימא **כו'**. כלומר האי תנא לאו כמתפסין כנדר איירי אלא בעיקר נדר איירי ואשמעינן שאינו חייב כנדר אא"כ פירשהו ואח"כ תלאו כדנר הנידר עליו כנר כדיליף לה ואזיל מקרא וה"ק איזוהו איסור נדר אצל מיתפסין כנדר לאו נדר הוא וה"ד מיתפסין כגון שלא פירש הרי עלי שלא אוכל בשר ושלא אשתה יין אלא אמר הרי עלי יוס זה כיום שמת בו אביו כיום שראה את ירושלים כחורבנה: **פשיטא**. כיון דטעמא משום נדנור וצא הוא עליו מיתת אביו מה לי כלן וכי משום דמת בו אביו מיגרע גרע איסורי' הרי נדור וצא עליו: ה"ג **סד"א** **דכיון דכי לא נדר אסור כי נדר נמי לא מיתפסין כנדר הוא קמ"ל ואף רבי יוחנן כו'**. ולא גרסינן כיון דמדרבנן הוא דלסאור כי נדר חיל עלי' איסו' צלא יחל לא גרסינן לה להא דהא א"נ מדאורייתא הוא א) והמרינן (לקמן כה.) הנדרים חלים על דבר מצו' כדבר הרשות: **ואף ר' יוחנן סבר לה להא דרבא**. דאיסור שהזניחו צלשון שבעה שבעה: **אוכל ולא אוכל**. כלומר שבעה להצא קרוי שבעת שקר: **ואזהרתיה מלא תשבעו נשמי לשקר**. וה"ק לא תשבעו בשמי כתי לשקר כשבעתכם לאחר זמן והמתרה זו תריך להתרות זו שהוא עובר כזאחרת לא תשבעו בשמי לשקר: **אכלתי ולא אכלתי**. כל שבעה לעעבר שאינה אמת קרויה שבעת שוא דלשון שוא לשון ולא כלום כמו כחצלי השוא (יטעיה ה) לשוא הכיתי את צניכס (ינמיה צ) אף כאן יא'אתה מפיו לצטלה ואזהרתיה מלא תשא והמקרא הזה תריך להתרות זו: **קנומנות ה"ו צלא יחל**. כלומר לא יחל דמשמע להצא לאו לאזהרת שבעת להצא אחא דשבעות להצא מלא תשבעו בשמי לשקר נפיק וכי אחא לא יחל לאזהרת נדרים אחא לפפוקי מדרבין דלמר זאחרת שבעת להצא אחא מלא יחל: **מה שוא לשעבר**. כגון נשבע על דבר שא"א שהכל יודעים שאין שבעה זו כלום: **אף שקר לשעבר**. כגון אכלתי ולא אכלתי והיאי לא מייקריא שוא לפי שאין הכל מכירים זה אס אמת אס שקר ועל כרחק שבעות להצא מלא יחל דצרו אצל לא תשבעו נשמי לשקר שבעה לעעבר היא וה"ק לא תזילשו שבעה לשקר מפיכס: **דכרצ אדא**. כלומר

הגהות הב"ח
(א) גמ' מה שאין הפה יכול לדבר כנ"ל:
(ב) רש"י ד"ה ה"ג וכו' הוא הא אמרינן: (ג) תוס' ד"ה כל וכו' דלית לן למילף:

גליון הש"ס

גמ' זכור ושמוֹר בריבור אחד. צלקוטן רמז נ"ה ביחא מכלתא דכיל כל דכריס שנלמהו בדיבור תחת: תוס' ד"ה רבי וכו' ויפיהו לר' יהודה בן בתריא. מבוחר דס"ל דלר"י צ"ב כנשבע אלא לאכול נבילות חייב וכן משמע מלשון רש"י לעיל דף ד ע"א ד"ה אינו חייב וכו' ומקן לקמן נשבע וכו' משמע דמתני' זו נשבעת לקיים המצוה ככלל היה ג"כ לקיים מליצ' אצל הסוס' לקמן ד"ה לקיים היצילו דמפורש בירושלמי דר"י צ"ב מיירי רק כנשבע לקיים מ"ע ישיבת סוכה וידומה אצל כנשבע לקיים ל"ת שלא לחסול נבילות מורה ר"י צ"ב דפטור א) ע"ע. ונראה דהכי מוכח ג"כ מסוגיא דמסות דף כב. דפריכי לחשוב נמי שבעה שלא חמרוש ומשני מושבע ועומד מהר סיני. ואם תחלה דמתני' נשבעת לקיים מיירי גם בקיום ל"ת כיון דרבנן פליגי עלה רק טעס דלמא צלאו והן והא וכו רק לענין קרבן אצל לענין מלקות ל"פ שהיה אחא צלאו והן כדליתא במסכתין דף כה ע"צ והא כמסות מיירי לענין מלקות. אלא ע"כ דמתני' מיירי רק לקיים מ"ע וזהו באמת לרבנן כנשבע לישב בסוכה ועבר דחייב מלקות אצל כלקיים מליצ' אינו טועג כלל לפלוגתא דר"י צ"ב ורבנן אלא דהוי כמו בכל המורה דלמרי' אין איסור חל על איסור: ד"ח בל וכו' ליטא מתנ' במ"ד נשים פטורות. קשה לי דלמאי הוצרכו להוכחה זו דלפטר דמכות דרז"ה לאסוקי דמתני' ככ"ע יס להוכיח זה מקוויא דברכות דף יט ע"ב אריי א"ר

להקיש זכור לשמור כקידוש היום דנפקא לן מוזכור את יום השבת [שמות כ] זכרהו על היין [פסחים קו.] ואף ע"ג דשאר מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות [קדושין כט.] כזו חייבות דליתקש לשמור כדיבור אחד כל שישנו בשמירת לאוי שבת ישנו כקידוש והנשים ישנן כשמירה דכל מצות לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שלא הזמן גרמא נשים חייבות [שם]: ה"ג **אלא כשם שנוקש על שוא כו'**. להכי קאמר אחת הן לענין מלקות: **כלפי לייא**. כדפי' היכן אתה פונה. זו היפוך היא דלילו שקר אשכחא צה לאו שיש צו מעשה כגון לא אוכל ואכל שעבר על שבעתו ע"י מעשה אצל אכלתי ולא אכלתי לאו שאין צו מעשה הוא: **אלא אימא כשם שנוקש על שקר**. צלאו שיש צו מעשה כך לוקה על שוא אע"פ שאין צו מעשה דנ"ל מלא ינקה ה' (שמות ט) כדלקמן (דף כא.) ה' הוא דלא ינקה אצל צ"ד של מטה מלקין אותו אס תמרו צו ומנקין אותו: **פשיטא**. דהא כתיב קרא לא ינקה ה': **מהו דסימא כדאמר ליש רב פפא לאצי**. לקמן בשמעתינן [כא.] אימא לא ינקה כלל: קמ"ל

הנואל כלאים כנצדו וכו'. ועיין בתוס' שם ד"ה שז וכו' וכו' מה לכהן דליתו שזה צבל א"כ מוכח דרב ס"ל דנשים חסורות ככלאים דלג"כ כלם אלו אינו שזה צבל והרי רב ס"ל כדברות דף יד ע"ב לא תיחול ואם התחיל גומר הרי דקי"ל דציצית אינו נוהג צלילה וא"כ נשים פטורות מצליצת ואסורות ככלאים:

שניהם כדבור אחד נאמרו. וכן הוא אומר אחת דבר אלהים שתיים זו שמעתי. ואומר הלא כה דברי כאש וגר'

מסורת הש"ס

(א) ר"ה כו. א. צ ברכות כג:
(ב) נדרים שם ע"ש.
(ג) לקמן כא. א. ט) ועי' בתוס' דמנחות מג. ד"ה ור"ש פוטר. א) נתי' תוס' ערכין ג: ד"ה מני.

תורה אור השלם

- איש כי ידר נדר לך או השבע שבועה לאסור אסר על נפשו לא יחל דברו ככל דצא מפיו יעשה: במדבר ל ג
- וְלֹא תִשָּׁבַע בְּשִׁמְיִי לְשַׁקֵּר וְחִלְלֵת אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְיָ: ויקרא יט יב
- לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשָׁוָא כִּי לֹא יִנְקֶה יְיָ אֶת אֲשֶׁר יִשָּׂא אֶת שְׁמוֹ לְשָׁוָא: שמות כ ו
- זָכֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: שמות כ ו
- שָׁמֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר צֻוֶּה יְיָ אֱלֹהֶיךָ: דברים ה יא

הגהות הב"ח

- (א) גמ' מה שאין הפה יכול לדבר כנ"ל:
(ב) רש"י ד"ה ה"ג וכו' הוא הא אמרינן: (ג) תוס' ד"ה כל וכו' דלית לן למילף:

גליון הש"ס

גמ' זכור ושמוֹר בריבור אחד. צלקוטן רמז נ"ה ביחא מכלתא דכיל כל דכריס שנלמהו בדיבור תחת: תוס' ד"ה רבי וכו' ויפיהו לר' יהודה בן בתריא. מבוחר דס"ל דלר"י צ"ב כנשבע אלא לאכול נבילות חייב וכן משמע מלשון רש"י לעיל דף ד ע"א ד"ה אינו חייב וכו' ומקן לקמן נשבע וכו' משמע דמתני' זו נשבעת לקיים המצוה ככלל היה ג"כ לקיים מליצ' אצל הסוס' לקמן ד"ה לקיים היצילו דמפורש בירושלמי דר"י צ"ב מיירי רק כנשבע לקיים מ"ע ישיבת סוכה וידומה אצל כנשבע לקיים ל"ת שלא לחסול נבילות מורה ר"י צ"ב דפטור א) ע"ע. ונראה דהכי מוכח ג"כ מסוגיא דמסות דף כב. דפריכי לחשוב נמי שבעה שלא חמרוש ומשני מושבע ועומד מהר סיני. ואם תחלה דמתני' נשבעת לקיים מיירי גם בקיום ל"ת כיון דרבנן פליגי עלה רק טעס דלמא צלאו והן והא וכו רק לענין קרבן אצל לענין מלקות ל"פ שהיה אחא צלאו והן כדליתא במסכתין דף כה ע"צ והא כמסות מיירי לענין מלקות. אלא ע"כ דמתני' מיירי רק לקיים מ"ע וזהו באמת לרבנן כנשבע לישב בסוכה ועבר דחייב מלקות אצל כלקיים מליצ' אינו טועג כלל לפלוגתא דר"י צ"ב ורבנן אלא דהוי כמו בכל המורה דלמרי' אין איסור חל על איסור: ד"ח בל וכו' ליטא מתנ' במ"ד נשים פטורות. קשה לי דלמאי הוצרכו להוכחה זו דלפטר דמכות דרז"ה לאסוקי דמתני' ככ"ע יס להוכיח זה מקוויא דברכות דף יט ע"ב אריי א"ר

להקיש זכור לשמור כקידוש היום דנפקא לן מוזכור את יום השבת [שמות כ] זכרהו על היין [פסחים קו.] ואף ע"ג דשאר מצות עשה שהזמן גרמא נשים פטורות [קדושין כט.] כזו חייבות דליתקש לשמור כדיבור אחד כל שישנו בשמירת לאוי שבת ישנו כקידוש והנשים ישנן כשמירה דכל מצות לא תעשה בין שהזמן גרמא בין שלא הזמן גרמא נשים חייבות [שם]: ה"ג **אלא כשם שנוקש על שוא כו'**. להכי קאמר אחת הן לענין מלקות: **כלפי לייא**. כדפי' היכן אתה פונה. זו היפוך היא דלילו שקר אשכחא צה לאו שיש צו מעשה כגון לא אוכל ואכל שעבר על שבעתו ע"י מעשה אצל אכלתי ולא אכלתי לאו שאין צו מעשה הוא: **אלא אימא כשם שנוקש על שקר**. צלאו שיש צו מעשה כך לוקה על שוא אע"פ שאין צו מעשה דנ"ל מלא ינקה ה' (שמות ט) כדלקמן (דף כא.) ה' הוא דלא ינקה אצל צ"ד של מטה מלקין אותו אס תמרו צו ומנקין אותו: **פשיטא**. דהא כתיב קרא לא ינקה ה': **מהו דסימא כדאמר ליש רב פפא לאצי**. לקמן בשמעתינן [כא.] אימא לא ינקה כלל: קמ"ל

הנואל כלאים כנצדו וכו'. ועיין בתוס' שם ד"ה שז וכו' וכו' מה לכהן דליתו שזה צבל א"כ מוכח דרב ס"ל דנשים חסורות ככלאים דלג"כ כלם אלו אינו שזה צבל והרי רב ס"ל כדברות דף יד ע"ב לא תיחול ואם התחיל גומר הרי דקי"ל דציצית אינו נוהג צלילה וא"כ נשים פטורות מצליצת ואסורות ככלאים:

ארבעה חלקים של מטה מלקין ומנקין אותו.

של מעלה הוא דאין מנקין אותו אלא ב"ד של מטה מלקין ומנקין אותו.

בקדוש היום דבר תורה שנאמר זכור ושמוֹר מי שחייב בשמיירה חייב בזכירה. והני נשי הואיל וחיוביה בשמיירה חיבותו נמי בזכירה. ותניא זכור ושמוֹר בדבור אחד נאמרו: וירושלמי שוא ושקר בדיבור אחד נאמרו מה שאין הפה יכולה לומר. ולא אוזן יכולה לשמוע. וכן מחלליה מות יומת. וביום השבת שני כבשים. וכן לא תלכש שעטנו. גדילים תעשה לך. וכן ערות אשת אחיך לא תגלה. יבמה יבא עליה. וכן לא תסוב נחלה. וכל בית יורשת נחלה. כל אלה

ארבעה חלקים של מטה מלקין ומנקין אותו.

של מעלה הוא דאין מנקין אותו אלא ב"ד של מטה מלקין ומנקין אותו.

בקדוש היום דבר תורה שנאמר זכור ושמוֹר מי שחייב בשמיירה חייב בזכירה. והני נשי הואיל וחיוביה בשמיירה חיבותו נמי בזכירה. ותניא זכור ושמוֹר בדבור אחד נאמרו: וירושלמי שוא ושקר בדיבור אחד נאמרו מה שאין הפה יכולה לומר. ולא אוזן יכולה לשמוע. וכן מחלליה מות יומת. וביום השבת שני כבשים. וכן לא תלכש שעטנו. גדילים תעשה לך. וכן ערות אשת אחיך לא תגלה. יבמה יבא עליה. וכן לא תסוב נחלה. וכל בית יורשת נחלה. כל אלה

מסורת הש"ס

^[א] [בכרות ט. ושי"ג, ^[ב] מכות טז. תמורה ג., ^[ג] [מוספ' דמכות פ"ד], ^[ד] [נ"י בתמורה], ^[ה] [לעיל כ:], ^[ו] לעיל ג: מכות טו: תמורה ג: [פסחים כג:], ^[ז] [בב"מ א"י אלא א"ר אבהו], ^[ח] [לעיל ג:], ^[ט] לעיל ג: לקמן כו: [תמורה ג:], ^[י] [לעיל ג: לקמן כה: תמורה ג:], ^[כ] [דף כו:], ^[ל] [לקמן כו:], ^[מ] [במסות טז. אמר הש"ס קש"א ד"ר יהודה גרדיי ומש"י לא קש"א הא דריה הא דריה וי"ע],

תורה אור השלם
1. וְלֹא תִשְׁבְּעוּ בַשָּׁמַיִם לִשְׁקֹר וְחִלְלֵתָ אֶת שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְיָ וְיִקְרָא יְיָ יִבְרַח אִישׁ בִּי יוֹם נֶגְדְךָ לִי אוֹ הַשֶּׁבַע שְׁבַעַה לְאִסֵּר אֶסֶר עַל נִפְשׁוֹ לֹא יִחַל דְּבָרְךָ כִּבְלֵי הָאֵל מִפְּנֵי עֲשֵׂהְךָ וְיִקְרָא ג'
2. לֹא תִשָּׂא אֶת שֵׁם יְיָ אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹאֵף בִּי לֹא יִנְקֶה יְיָ אֶת אִשְׁרֵי יִשְׂרָאֵל אֶת שְׁמוֹ לְשׁוֹאֲמוֹת כ'

מוסף רש"י

בשם. בשמו ט. הקב"ה (תמורה ג.). נשבע **מגזל**. דלוקס (שם). אין מגזקין אותו. דמכ"י כי לא ינקה ה' (שם ג.) ה' הוא ינקה אצל ב"ד כו' (לעיל ג.) אשכחן שבועת שווא. דכתיב אשר יביא את שמי לשוא, והיי"ט שבעת שוא כגון נשבע לשנות את הדיעות לחדס' (שם) כגון כי האיש שהוא אשה ועל האין שהוא וכו', דשוא משמע דבר שאינו על כלום כמו (יטעיה ה' מושבי העון בתבלי השוא (לעיל ג.) שבועת שקר. שבעה שאינו ניכר אם אמת אם לאו (לעיל ג.) מפרש לקמן היכי דמי, מגזל. דלמי עלה (תמורה ג.) לאו שיש בו מעשה שחיי אכל ועשה מעשה (שם) שאובל ולא אכל. דלאו הי"ט מעשה (שם). האי מי לוקה. תמימי (שם) תרווייהו. איתו לוקה. פטור ממלקות ולא משא' (פסחים ג.) ומיהו טעמיה דמר לאו כי טעמיה דמר (מכות טו: וביע"ז קע"ג ג.) אובל ולא אכל. עבר על שבעתו כשחשוי ויכח ועל ואין כאן מעשה, והתחלת ספק נמי הויא שהי' מלה זמן לשבעתו כל היום (מכות טו:). משובם דהויא לאו שאין בו מעשה. אכל משום התראה ספק לא הוה מפקח, דהתראה ספק שמה התראה (טו:). דהויא התראה ספק. וכי מתמיה ביה אכלתו הויא פן מעבור על השבעה, שמה יעבור שמה לא יעבור על התראתו, דעדיין יש שהות ביום (פסחים ג:) דלי' איתוי ביה הויא כתי' שתחלה הכנר ששבעת עליו יכול לומר אין לי בית מיוחד בתהמה זו, דלמתי יש לי שהות, וכן כל היום כולו, ואפילו כי עבר היום יכול לומר שבות הייתי ולא נזכרתי לא שבעתי ולא צדקתי (תמורה ג.) תהא באכלתי ולא אכלתי. כלומר מהא שבעת שקר נשבעת שגא' אכל ואכל, או שאכל ולא אכל, דהכא ליכא שום מעשה, דהא לשעבר נשבע (שם). ומאי שנא. כלומר מאי לירי' דקא' מתעטב אובל ולא אובל ממלקות, טפי מחללתי ולא אכלתי, הא בתרווייהו ליכא שום מעשה (שם). שבועת שקר דרומה דלאו לעיל לשוא לשוא שמי פעמים (שם) דא' מרגינן מרגינא' דלשוא לשוא לא רכמה תורה אלא לגקר לשעבר, כגון אכלתי או לא אכלתי, שמשעה שנשבע יצאה שבעה מפיו לשקר, דומיא דשבעות שוא, דלמי אפקה בלשון שוא למימרא דנשבער קמיירי (לעיל ג.) מה שוא לשעבר. נשבע לשנות את הדיעות עבר את שבעה משיאתה מפיו (שם) או: דכי נשבע על עמוד של אבן שהוא על סף היינו לשעבר, דלשעבר קודם שנשבע הויא אבן כמו שהיא עכשיו, אף שקר נמי לשעבר. דהיינו אכלתי ולא אכלתי, לפסוקי אובל ואכל אובל כהן נשבע על אבן (מכות יג:) נשבע לקיים את המלוה ולא קיים פטור משבעות קרבן (לעיל ד. וצ"ל מקרבן שבועות). זו היא שבועת בטוי. דקאמר קרא לנשא' בשפתים להרע או להטיב וגו', וזו היא שבעה נשבעת על אבן (מכות ג.) דלמי א' דהויא שבעת בטוי דלא לקי, משום דלהרע או להטיב כתיב, דמשמע להכא, פרט לשעבר כגון אכלתי ולא אכלתי, ואכתי שבעות שקר היכי דמי (שם). אבל אכלתי ולא אכלתי לא. לא מיימי קרבן, משום דלהרע או להטיב גבי קרבן קאי, אלא על העתיד לבא אבל מילקא לקי אימא

קמ"ל כדמשני ליה. לקמן: ואינעיים אימא.

אחת הן לומר לך כשם שצדא' קרבן על שבעת שקר כך צדא' קרבן על שוא דאכלתי ולא אכלתי ור"ע היא דמחייב צמתניתין (נ"ע:)

לשעבר כלהבא: **נשבע להחליף**. לשנות את האמת בשבעותו

היינו לשעבר כגון אכלתי ולא אכל לשעבר לעשות ואחר כך החליף את דברו ולא עשה או שלא לעשות ועשה: **ואוהרסייה מלא שבעתו בשמי לשקר**. והכי משמע שבעת שבעה לא תהא שקר דהיינו לשעבר: לא יחל להבא הוא דלילו לשעבר כבר החל משנשבע: **לשנות אם הידוע**. על האיש שהוא אשה: **והא דרבי אבהו**. הא דא"ר ירמיה לעיל א"ר אבהו דאמר משמיה דר' יוחנן אכלתי ולא אכלתי שקר לאו בפירוש אמר ר' אבהו צהאי לישראל אלא מכללא איתמר דשמעיה ר' ירמיה לר' אבהו צדחא מילתא דליירי בה ר' יוחנן שבעות שקר ואוקמה רבי אבהו צאכלתי ולא אכלתי מההוא כללא א"ר ירמיה משום ר' אבהו א"ר יוחנן אכלתי ולא אכלתי שקר: **ומאי כללא דאמר רב אידי כו'**. ומסקנא ספיקא דשמעמא דא"ר אבהו תהא צאכלתי ולא אכלתי: **חוץ מנשבע ומימר ומקלל אם חזירו בשם**. המיוחד.

והא מילתא עיקרה צפ"ק דתמורה והתם מפורש טעמא דמימר ומקלל והכא נשבע לחודיה מפרש משום גררא דמכללא איתמר דר' אבהו: **אי כתיב כי לא ינקה אדם כדקאמרין: והוי זה גרסינן: ה"ד**. דלעטרין למילף מלשוא לשוא: **ההראש ספק**. ספק אס יעבור על התראה אס לאו שיכול לומר עדיין יש שהות ביום ואין המתרה יכול לבטל שיעבור היום בתוך כדי דבור של התראה: **וא"ר אבהו סהא**. דא' שבעת שקר דא"ר יוחנן דליתרצאי מלשוא לשוא צאכלתי ולא אכלתי: **ומאי שגא'**. דא' מואכל ולא אכל הא צדכולו לאו שאין בו מעשה **ניניה: צפירוש ריבסה תורה כו'**. מדאפקיה בלשון שוא: **מה שוא לשעבר**. נשבע לשנות את הדיעות לחדס' אף שקר דלשעבר איתרצאי למלקות ולא לשקר להבא ומההוא כללא א"ר ירמיה משום ר' אבהו אכלתי ולא אכלתי שקר: **שבעה שגא' אובלנה**. לקמן מפרש צפירקין (י' למה לי למינקט מלת שבעות: **אינו חייב אלא אחת**. דאין שבעה חלה על שבעה דכיון דנשבע שבעה ראשונה הוה לה שבעה שניה לקיים את המלוה ותנן צמתניתין (דפטור: **לא למעוטי מקרבן**. וזו היא אשגגתה קאי: **זו היא דעל שבעה קרבן**. אכל שבעה לשעבר לימא צקרבן ור' ינמעאל היא דאמר צמתני' [כה:] אינו חייב אלא על העמיד:

אימא

אכלתי ולא אכלתי דלא לקי לא למעוטי אכלתי ולא אכלתי מקרבן זו היא דעל שגגתה קרבן עולה ויורד אבל אכלתי ולא אכלתי לא ור'

ישמעאל היא דאמר אינו חייב אלא על העתיד לבא אבל מילקא לקי

קמ"ל כדשני ליה. וא"ת א"כ צלא דיבור אחד נאמרו דרשני

ליה מה' לא ינקה אצל ב"ד של מטה מלקין אותו וי"ל דהשתא הדר ביה ממאי דאמר דדיבור אחד נאמרו ומיהו צירושלמי ובסיפרי מוכח צהדיא דדיבור אחד נאמרו דקאמר התם שוא ושקר דדיבור

קמ"ל כדשני ליה ואיבעית אימא בשם שמוביא קרבן על שקר כך מביא קרבן על שוא ור"ע היא דמחייב לשעבר כלהבא מיתיבי אי זו היא שבועת שוא נשבע לשנות את הדיעות לאדם שבועת שקר נשבע להחליף אימא נשבע ומחליף כי אתא רבין א"ר ירמיה א"ר אבהו א"ר יוחנן אכלתי ולא אכלתי שקר ואוהרתיה יבאלא תשבועו בשמי לשקר אובל ולא אובל עובר ²בלא יחל דברו וא"י זו היא שבועת שוא נשבע לשנות את הדיעות לאדם אמר רב פפא הא דרבי אבהו ⁶לאו בפירוש איתמר אלא מכללא איתמר ⁷דאמר רב אידי בר אבין אמר רב עמרם אמר רב צחק א"ר יוחנן ר' יהודה אומר משום ר' יוסי הגלילי ⁸כל לא תעשה שבתורה לאו שיש בו מעשה לוקין עליו יגשאין בו מעשה אין לוקין עליו יחון מנשבע ומימר ומקלל את חבירו בשם נשבע מגזל א"ר יוחנן משום ⁹דרשב"י אמר קרא ³לא תשא את שם ה' אלהיך לשוא כי לא ינקה ב"ד של מעלה אין מגזקין אותו אבל ב"ד של מטה מלקין אותו ומגזקין אותו ¹⁰א"ל רב פפא לאבבי דלמא הכי קאמר רחמנא לא ינקה כלל אי כתיב כי לא ינקה ה' ה' הוא דאינו מנקה דכתיב כי לא ינקה ה' ה' הוא דאינו מנקה אבל ב"ד של מטה מלקין אותו ומגזקין אותו אשכחן שבועת שוא שבועת שקר מגזל ר' יוחנן דידיה אמר לשוא לשוא שתי פעמים אם אינו ענין לשבועת שוא תנהו ענין לשבועת שקר והוי בה ר' אבהו האי שבועת שקר ה"ד אילימא שבועה שלא אובל ואכל לאו שיש בו מעשה הוא ואלא דאמר שבועה שאובל ולא אכל האי מי לוקה והא יאיתמר שבועה שאובל כבר זו היום ועבר היום ולא אכלה רבי יוחנן ור"ל דאמרי תרווייהו אינו לוקה ר' יוחנן אמר אינו לוקה משום דהוה לאו שאין בו מעשה וכל לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו ור"ל אמר אינו לוקה משום דהוה התראה ספק והתראה ספק לא שמה אכלתי ומאי שנא ¹¹אמר רבא בפירוש ריבתה תורה שבועת שקר דומה לשוא מה שוא לשעבר אף שקר נמי לשעבר איתיביה רבי ירמיה לרבי אבהו ¹²שבועה שלא אובל כבר זו שבועה שלא אובלנה שבועה שלא אובלנה אינו חייב אלא אחת זו היא שבועת בטוי שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה קרבן עולה ויורד זו היא למעוטי מאי לאו למעוטי

בא.

יד א מיי פ"א מהל' שבעות הל' ד סמג לאון רמא עוש"ע יו"ד ס' רלו סעיף ד:

בו ב מיי פ"ח מהל' סנהדרין הל' א סמג לאון רמא [ובכ"ז אלפס סוף פרק ד' דממילתין דף ג.ג.]:

בו ג ד מיי שם הל' ג [ופ"א מהל' תמורה הלכה אן]:

יו ה מיי פ"ד מהל' שבעות הלכה כא:

רבינו חננאל

איבעית אימא שוא ושקר אחד הוא כשם שמוביא קרבן על שקר שנאמר או נפש כי תשבע לבטא בשפתים וגו' וחביא את אשמו לה' כך מביא על שוא. ור' עקיבא הוא דמחייב קרבן לשעבר כלהבא: ומהובינן עליה וכי שקר להבא הוא והתניא בשבועת שוא לשנות ובשבועת שקר נשבע להחליף מכלל דתרווייהו לשעבר. ופירק אימא נשבע ומחליף להבא. ור' אבהו משמיה דר' יוחנן אמר אכלתי ולא אכלתי שקר. ואוהרתיה מלא תשבועו בשמי לשקל: אובל ולא אובל עובר בכל יחל דברו. ואיזו היא שבועת שוא נשבע לשנות את הדיעות לאדם. והא דאמר ר' אבהו לאו בפירוש שמויעא ליה מיניה דר' יוחנן אלא מכללא שמעי ליה הכי דלעיל דר' יוחנן דאמר כל לאו שבתורה לאו שיש בו מעשה לוקין עליו. שיש בו מעשה אין לוקין עליו חוץ מן הנשבע והמימר והמקלל את חבירו בשם שאצ"פ שאין בהן מעשה לוקין עליו. ומפורש בתחלת מסכת תמורה כי המימר דבורו עושה מעשה הוא. דהא הקדוש ונאסר לכל: שמויעא את חבירו בשם שנאמר אם לא תשמרו לעשות וגו' עד ליראה את השם הנכבד והנורא וההפלא ה'. והפלא זו מכות כלומר לא נתיירא אלא קילל חבירו והזכיר השם הנכבד והנורא ילקח: שבעה מנא לן דלקי. אמר ר' יוחנן מלא ינקה דברים שפוטין הן: ודייק ר' יוחנן מדכתיב תרי זמני לשוא בהאי קרא דלא תשא אחד לשבועת שקר דלקי וקשאי ליה לר' אבהו האי שבועת שקר דלית ביה מעשה ולקי דמרכי ליה לר' יוחנן מהאי קרא. היכי דמי אי נימא דנשבע שלא יאכל ואכל הוי עשה מעשה אלא בשנשבע שישאל ולא אכל האי בין ר' יוחנן ובין ריש לקיש לא לקי: אלא אמר ר' אבהו לא משכחת לה אלא בנשבע באכלתי ולא אכל או בנשבע שלא אכלתי ואכל דלקי. תנה מהאי כללא שמויעא ליה לר' אבהו: ואקשינן עליה מכדי האי לית ביה מעשה והאי לית ביה מעשה ומאי שנא באובל ולא אכלתי ולא אכלתי מחייב ליה מלקות. ופירק רבא בפירוש רבתה תורה שבועת שקר דומיא דשבועת שוא דבילווחות הראשונים כתיב לא תענה ברעך עד שקר. ובילווחות האחרונים כתיב עד שוא. ללמוד דשוא ושקר אחד הוא. מה שוא לשעבר הוא אף שקר נמי לשעבר הוא: איני דאכלתי ולא אכלתי חייב מלקות והתנן בפרקין שבועה שלא אובל כבר זו. שבועה שלא אובלנה שבועה שלא אובל ואכלה אינו חייב אלא אחת. וזו היא שבועת בטוי שחייבין על זדונה מכות ועל שגגתה כו'. מאי לאו זו היא דלקי ולמעוטי אכלתי ולא אכלתי ממלקות. ופירקין

דכ"י נשבע על עמוד של אבן שהוא על סף היינו לשעבר, דלשעבר קודם שנשבע הויא אבן כמו שהיא עכשיו, אף שקר נמי לשעבר. דהיינו אכלתי ולא אכלתי, לפסוקי אובל ואכל אובל כהן נשבע על אבן (מכות יג:) נשבע לקיים את המלוה ולא קיים פטור משבעות קרבן (לעיל ד. וצ"ל מקרבן שבועות). זו היא שבועת בטוי. דקאמר קרא לנשא' בשפתים להרע או להטיב וגו', וזו היא שבעה נשבעת על אבן (מכות ג.) דלמי א' דהויא שבעת בטוי דלא לקי, משום דלהרע או להטיב כתיב, דמשמע להכא, פרט לשעבר כגון אכלתי ולא אכלתי, ואכתי שבעות שקר היכי דמי (שם). אבל אכלתי ולא אכלתי לא. לא מיימי קרבן, משום דלהרע או להטיב גבי קרבן קאי, אלא על העתיד לבא. דייק להרע או להטיב לקמן צפ"ג (לעיל ג.).

כא:

	עין משפט גר מוצה
יח א מיי פ"ה מהל' מירות הלכה ה':	
יב ב מיי פ"ב מהל' מאכלות אסורות הל' כא סמג לאוין קלב טו"ע י"ד	
סי ק טפ"ף א':	
ב ג מיי פ"א מהל' מעילה הלכה א':	

מוסף רש"י

ורישא לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי דאכלתי ולא אכלתי ודאי חייב על שגגתה קרבן (תמורה ג.) ומאי שנא. דמעט אכל ולא אוכל מקרבן וקא מרבי אכלתי ולא אכלתי מקיפא דחייב קרבן (שם) ומשני מסתברא. רישא למעוטי אוכל ולא אוכל, קאי בלהבא. דקתני שבעה שלא אוכלת, ממעט להבא. כגון אוכל ולא אוכל, אבל קאי בלהבא ממעט לשעבר. בתמיה כגון אכלתי ולא אכלתי (שם). כל שהוא למכות. אכילה כל שהוא עובר בלאו (תמורה יח.). ויש בה כדי לצרף כוית. יט יין מוגבל בתוך הפת כדי יות (נזיר ד:). ואכל נבילות כדי פוטרי. מקרבן שבעה (רומא עב.). מושבע מהר (שם). והוה ליה נשבע לקיים את המילה (שם). בכלול דברים המותרין כדי. שבעה שלא אוכל לא בשר שטופה ולא בשר עגילה. דמגו דחיילה אהמירא חיילה נמי אלאסורא, ור"ש פוטר דלית ליה איסור כולל ולא אמתיני מיגו (שם). אי אתה מוצא. שיהא חייב קרבן שבעה על הנבילה אם אכל כוית שהוא מושבע עליו מהר סיני אלף בכולל חצי שיעור שאיט מושבע עליו מקסי ובשועמו נאסר עליו (שם). אלא אי במפרש. שלא אוכל אפילו חצי שיעור. ואליבא דרבנן. דלמרי דהנשבע שלא אוכל סתם אוקר עלגמו כבשעור, אי בסתם. מ"ית לאוקמה ומיחו כשאלל לא אכל אלף חצי שיעור שאיט מושבע עליו מקסי ועל יחי שבעה שלא אוכל סתם נאסר כו. ואליבא דר' עקיבא. דלמר אדם הנשבע שלא אוכל סתם, אוקר עלגמו בכל שהוא. הלכך הא דקתני חייב, אי כרבנן סבירא ליה מוקמינן ליה במפרש ואי כר"ע סבירא ליה מוקמינן ליה אפילו בסתם, ור"ש פוטר, ר"ש לעומיה דלמר בכל שהוא נמי מושבע מקסי הוא (שם טז.).

ומה ראית מסתברא בו':

ולא אכלתי ואין ומה ראית שגממרא כן אלא ונימא איפכא ונראה לפרש ומה ראית פירוש דטפי הוה לן לאוקמה כולה כר' ישמעאל ומיהוי רישא דומיא דסיפא דתרוייהו למעוטי אכלתי ולא אכלתי ורישא למעוטי

מקרבן וסיפא ממלקות א"נ סיפא למעוטי אוכל ולא אכל ממלקות ורישא למעוטי אכלתי ולא אכלתי מקרבן ואתי כולה כר' ישמעאל ולאו אדרכי יוחנן קפרינן וזה הפירוש נראה יותר דמסבדא אין לנו למעט אכלתי ולא אכלתי ממלקות כדי להקשות לר' יוחנן ומשני מסתברא כו' והוא הדין דה"מ לנשוי דניחא ליה לאוקומה כר"ע דכולהו סתמי כותיהם י): ה' **היבן** מצינו באובד ב"ש שהוא בו'. ואע"ג דנמפרש למיתלא דעמו אסתם אכילות שצמורה: **ס"היבן** מצינו במדרב ומביא קרבן בו'. הלכך כיון דחמיר דעמו

אכל שהוא: **כרבי** שמעון סבירא ליה. ר' יוחנן דלית ליה צפרק בתרא דיומא (דף עז.). דחצי שיעור אסור מן התורה אחי שפיר כרצנן דבחצי שיעור ליכא מלקות אלף איסור בעלמא וצסוף פרק גיד הנשה (סו"ט נח.). מוכח צהדיא דכרצנן סבירא ליה וצפרק אלו עוצרין (פסחים מג.): קאמר רבי יוחנן דצכל התורה אין היתר מאַטְרָף לאיסור חוץ מאיסורי מזר ואי כל שהוא למכות למה לי זינרף? **ולא** אמרו בית אלא **לענין** קרבן. ודוקא בשאר איסור שענין כוית לקרבן שהקרבן תלוי בצרת ודונו בצרת לא הוי אלף צמות אצל שצבעת צטוי דאין צו כרת אלף לאו והקרבן תלוי צלאו כי היכי דלוקון אכל שהוא מציא קרבן אכל שהוא: **ואי** ס"ד **רבי** שמעון **סבירא** ליה **למה** **אי** צידוף. תימיה דלמא שאני הכא דגלי קרא כדדרשין צאלו עוצרין (פסחים דף מג. ושם) וצפ' ג' מיניס (מזר לה): ממשרת וכל משרת וי"ל דאי סבירא ליה כר"ש הוה מוקי ליה לקרא למיתלא אחריתי:

והרי

ס'תרוייהו בכלול דברים המותרין עם דברים האסורין ור"ל אמר אי אתה מוצא אלא אי במפרש חצי שיעור ואליבא דרבנן אי בסתם ואליבא דר' עקיבא דאמר אדם אוסר עצמו בכל שהוא ואי ס"ד בעלמא כר' שמעון סבירא ליה כל שהוא נמי מושבע ועומד מהר סיני הוא אלא לאו שמע מינה בעלמא כרבנן סבירא ליה שמע מינה: אמרו לו לרבי עקיבא היכן מצינו בו': ולא והרי נמלה יבריה שאני ס'והרי הקדש יהא בעינן שוה פרוטה והרי מפרש "מפרש נמי כבריה דמי והרי עפר אלא

נוזר דילפינן לה ממשרת וכל משרת [צמדצר ו] צמסכת פסחים (דף מג.): חייב קרבן שבעה: ור"ש פוטר. שהרי מושבע ועומד מהר סיני על הנצילות ואין שבעה חלה על מזה דלקמן [דף מ.]: **צבולל דברים המוסרין** **כו'**. כלומר אם היה נשבע על הנצילות לצדן לא היתה שבעה חלה אצל זה שאמר לא אוכל סתם כלל דברים המותרין והאסורין יחד ומיגו דחיילא שבעה על המותרין חיילא נמי אדברים דלא אמרינן כולל צאיסורי שבעה דמפרש ריש לקיש טעמא לקמן [מד.]: **אי אסה מואל**. שיתחייב אלף בחצי שיעור שאינו מושבע עליו מהר סיני ומשום שבעה מיחייב או צמפרש שלא אוכל חצי שיעור ואלציא דרבנן דמתניתין דלמרי דסתם אין דעתו לכל שהוא ובמפרש מודו: **אי צססם**. מ"ית מוקמת לה אליצא דר"ע דלמר אדם הנשבע לא אוכל סתם דעתו לאסור עצמו בכל שהוא: **והרי נמלה**. וכן כל צריה קטנה דלדרכי הכל חייב מלקות דתנן צצמס' מכות (דף יג.) אמר ר"ש אי אחס מודיס צאוכל נמלה כל שהוא שהוא חייב אמרו לו מפני שהיא צצרייתה: **והרי הקדש**. שהוא מתחייב מעילה צצוה פרוטה ואפי' צפחות מכיות: **ומשני הא צענין שוה פרוטה**. שזה שיעורו: **והרי מפרש**. שבעה שלא אוכל כל שהוא ואלכל כל שהוא חייב: **מפרש נמי צצריה דמי**. מפרש דשבעה צצריה צצאר איסורין דמי צציה טעמא מאי משום דחשיצא מפרש נמי איחו אחשצה דלסריה עליה: **והרי עפר**. האומר שבעה שלא אוכל עפר דקס"ד דכיון דלאו צר אכילה לא שייך צציה שיעור אכילה וחייב בכל שהוא:

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

אימא סיפא. דקתני צתר דרך אחו היא שבעת שוא נשבע לשנות את הידוע לאדם אמר על עמוד של אצן שהוא של זהצ כו' זו היא שבעת שוא שחייצין כו': **לאו למעוטי אכלתי ולא אכלתי**. דלא דרשין לשוא צאס אינו ענין: **ור"ע** **היא דמחייב**. קרבן על שעצר ומיחו צצבעות שוא מודה דלית צה קרבן אף ע"ג דדריש ריציוי ומיעוטי ואחרציא שבעת צטוי לשעצר אחני מיעוטא לשבעת שוא שהוא ניצר דצר שאי אפסר כדלמרינן לקמן (דף כו.) ומאי מיעט מיעט מ"וזה דהויא שבעת שוא דצמתני' קאי ומני נשבע לצטל את המ"וזה שבעת שוא: **אלא למעוטי אוכל ולא אכל ממלקות**. והכי קאמר זו היא לא אוכל ואכל דחייצין על זדונה מכות דהוה ליה לאו שיש צו מעשה אצל אוכל ולא אכל לא לקי: **ומאי שגא**. כלומר הכי משמע ממתניתין דלמעוטי אוכל ולא אכל (א) דלמא למעוטי נמי אכלתי ולא אכלתי ומיקשי לך: **ממעט לשעצר**. צתמיה: **איציעוי** **לכו** **ר' עקיבא**. דלמר צצמתניתין ס' סתם אכילה דשבעה צכל שהוא: **צכל** **הסורה**. צכל שאר איסורין נמי כר"ש סבירא ליה דלמר סתם אכילה צצכל התורה כל שהוא: **דסניא** **ר"ש** **אומר** **כל** **שאוה**. צכל האיסורין: **למכות**. צהתראה: **ולא אמרו צכוים**. הלכה למשה מסיני אלף לענין קרבן דשגגת כרת הלכך הכא אפי' לקרבן דקרבן שבעה על חילוף שבעה צא וכיון דאכילה צכל שהוא היא הרי אסר עצמו צצבעותו צכל שהוא וכשאכל כל שהוא החליף את שבעתו: **ובנין** **הוא** **דליפולגו צעלמא**. צשאר איסורין ולמלקות צפלוגתיה דר"ש ורבנן: **והאי דליפולגו הכא** **לשוידעך** **כוון** **דרבנן** **דאף** **ע"ג** **דאינא** **למימר** **הוא** **ל** **ואס** **פירא**. שבעה שלא אוכל כל שהוא ואכל כל שהוא חייב שהרי החליף שבעתו: **ססס דמי** **חייב**. שיש לומר שהנשבע על אין דעתו על אכילה של תורה אלף אחר לשון צני אדם וצכל שהוא נמכוין לאסור את עצמו: **קמ"ל** **דפטרי**. דקסצרי אין דעתו אלף על שיעור אכילה: **או** **דלמא**. סתם נמי חייב דסתם נמי כמפרש דמי דעתמו היתה על כל שהוא: **ואס איסא**. דכר"ש סבירא ליה: **אורו** **לי** **מיסא** **כו'**. דהכי (ט) דהר לה: שוה מדצר ומציא קרבן וכיון דקרבן על חילוף דיצורו חייב שאף זה החליף דיצורו שהנשבע דעתו על כל שהוא והרי סתם שלו כמפרש: **ויש צו כדי** **לנרף** **כוים**. צין פת ויין:

חייב. דהיתר מאַטְרָף לאיסור צאיסורי מהר סיני שהרי מושבע ועומד מהר סיני היה נשבע על הנצילות לצדן לא היתה שבעה חלה אצל זה שאמר לא אוכל סתם כלל דברים המותרין והאסורין יחד ומיגו דחיילא שבעה על המותרין חיילא נמי אדברים דלא אמרינן כולל צאיסורי שבעה דמפרש ריש לקיש טעמא דרבנן לאו משום כולל הוא מהר סיני ומשום שבעה מיחייב או צמפרש שלא אוכל חצי שיעור ואליצא דרבנן דמתניתין דלמרי דסתם אין דעתו לכל שהוא ובמפרש מודו: **אי צססם**. מ"ית מוקמת לה אליצא דר"ע דלמר אדם הנשבע לא אוכל סתם דעתו לאסור עצמו בכל שהוא: **והרי נמלה**. וכן כל צריה קטנה דלדרכי הכל חייב מלקות דתנן צצמס' מכות (דף יג.) אמר ר"ש אי אחס מודיס צאוכל נמלה כל שהוא שהוא חייב אמרו לו מפני שהיא צצרייתה: **והרי הקדש**. שהוא מתחייב מעילה צצוה פרוטה ואפי' צפחות מכיות: **ומשני הא צענין שוה פרוטה**. שזה שיעורו: **והרי מפרש**. שבעה שלא אוכל כל שהוא ואלכל כל שהוא חייב: **מפרש נמי צצריה דמי**. מפרש דשבעה צצריה צצאר איסורין דמי צציה טעמא מאי משום דחשיצא מפרש נמי איחו אחשצה דלסריה עליה: **והרי עפר**. האומר שבעה שלא אוכל עפר דקס"ד דכיון דלאו צר אכילה לא שייך צציה שיעור אכילה וחייב בכל שהוא:

מיהא הכא הואיל ומפרש נמי חייב בכל שהוא. ואמרו ליה רבנן לא. ופשטא מדתני ר' עקיבא נוזיר ששרה פתו ביין ויש בו כדי לצרף כוית חייב. פי' אם יש יין בלוע בפת

(א) מזר ד. מכות ח. [נלקמן

ד. מעילה יח.]. ט) מזר לה: לו. פסחים מד: א) [נלקמן כב: כג:]: יומא עג: ד) [נלקמן כב: כג:]. ט) [חכית מריוויה נדפס צעטות וכן לקמן כב: וכג: וכן ציומא עג: לימא ורלמי לקמן נדפס דף כב: צלדו על הגליון צסס רש"ל רצ ושמואל דלמרי מריוויה וכן מללמי צספר רש"ל עצמו צשכח כן ולא דיעמי למה עוב דליק את דרכו ולהגיה הכא צמוקדס ועוד צתוה טובא צממה דלמא כב: צשלמא ר' יוחנן לא אמר כריס לקיש כו' אלף ר"ל מ"ט לא אמר כר' יוחנן כו' הרי להדיא דשיקר צשכח כן ולא דיעמי למה עוב דליק דר' יוחנן אמר צסגויא דהכא צכולל וס"ל. א) [נלקמן כד: א.]. ב) [נלקמן כב: א.]. ג) [נלקמן כד: א.]. ד) [נלקמן כד: א.]. ה) [נלקמן כד: א.]. ו) [נלקמן כד: א.]. ז) [נלקמן כד: א.]. ח) [נלקמן כד: א.]. ט) [נלקמן כד: א.]. י) [נלקמן כד: א.]. יא) [נלקמן כד: א.]. יב) [נלקמן כד: א.]. יג) [נלקמן כד: א.]. יד) [נלקמן כד: א.]. יה) [נלקמן כד: א.]. יז) [נלקמן כד: א.]. יח) [נלקמן כד: א.]. יט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן כד: א.]. כ) [נלקמן כד: א.]. כא) [נלקמן כד: א.]. כב) [נלקמן כד: א.]. כג) [נלקמן כד: א.]. כד) [נלקמן כד: א.]. כה) [נלקמן כד: א.]. כו) [נלקמן כד: א.]. כז) [נלקמן כד: א.]. כח) [נלקמן כד: א.]. כט) [נלקמן כד: א.]. צ) [נלקמן כד: א.]. צא) [נלקמן כד: א.]. צב) [נלקמן כד: א.]. צג) [נלקמן כד: א.]. צד) [נלקמן כד: א.]. צה) [נלקמן כד: א.]. צז) [נלקמן כד: א.]. צח) [נלקמן כד: א.]. צט) [נלקמן

מסורת הש"ס

(א) [נקמן עמוד ז ע"ש], (ב) [נמדים לה], (ג) [נשלל כח:], (ד) אטעום נמי. כ"ל רש"ל, (ה) מדרים לה. ע"ש, (ו) הרעב"ז מ"ו, (ז) (י"ב/צ), (ח) [ויקרא פרק ט"ו], (ט) [ויקרא ה],

— s: —

הגהות הב"ח

(א) גמ' שלא אוכל עפר ואכל בנמה תפשוט עד כ"ל: (ב) תוס' ד"ה אכל וכו' דאיהו גופיה:

— s: —

רבינו חננאל

תפשוט בעיז דרבא דהוה בעי בנושע שלא אוכל עפר. ודחי י כּי אמרינן דליכא אכילה בפחות מכות במידי דבר אכילה הוא עפר לא בר אכילה הוא: אמר להן ר' עקיבא היכן מצינו במדבר מביא קרבן שוה מדבר ומביא קרבן. ואקשינן והרי מגדף לדבריו ר' עקיבא דתני בתחלת כירות בתוספתא המגדף ר' עקיבא מחייב קרבן. שנאמר בו כרת כר. ודחיי קרבן. ודחיי שאני נזיר דלא מייחי קרבן אלא לאשתדורי ליה איסוריה.

כי קאמר דמייחי קרבן אדבוריה קאמרינן: ולא והיי הקדש דאייבירא נאסר והנהנה ממנו חייב קרבן. ודחיי שאני הקדש דלכולי עלמא איסוריה שוה מה שאין כן בשבועות: והרי קונמות פ"י האומר קונם ככר זה עלי. ודחיי קסברי רבנן אין מעילה בקונמות כלומר המועיל בקונמות לא מייחי קרבן: אמר רבא מחלוקת ר' עקיבא וחכמים בסתם. אבל במפרש שבועתו דברי הכל כל שהוא. והני מילי בנושע באכילה אבל נשבע שלא אטעום דברי הכל בכל שהוא חייב. אמר רב פפא מחלוקת בשבועות אבל בקונמות כיון דלא מדבר שםא דאכילה דברי הכל בכל שהוא דכבריה דמי: ואוחבינן עליה. והתני שני קונמות מצטרפין שתי שבועות אין מצטרפין. ר' מאיר אומר קונמות כשבועות. פ"י האומר קונם בשו זה עלי ופת זה עלי כוית משניהם מצטרף והאוכל חייב. אבל נשבע עליהן אין מצטרפין. ואקשינן אם הקונמות חייבין עליהן בכל שהוא צירוף למה להו. ומשני כגון דאמר אכילה מבשר זה ומפת זו עלי קונם. דכיון דאדכר בהו אכילה משום הכי בעינן צירוף לכוית. ואקשינן אי הכי גבי שבועות

טיפשוט כו'. מדקתני מתני' [יט:] היכן מצינו כו' אלמא צעפר נמי בכזית

בעינן: **כי קאמרינן.** היכן מצינו כו' במידי דבר אכילה קאמרינן:

והרי קונמות. האומר קונם ככר זו עלי אוסר עצמו ככל שהוא

שזה כדלקמן: **כמפרש דמי.** לפי שאינו מוזכר זה שם אכילה כל

שהוא קאמר: **והרי מגדף.** מדברך

את השם דפליג רבי עקיבא אדרבנן

בכרייתות (דף יז.) ואמר מגדף מביא

קרבן: **והרי נזיר.** שמדבר ואוסר

דדבורו ומביא קרבן זיוס תגלחתו:

על דבורו. שהחליף דבורו: **והרי**

הקדש. שמדבר ואוסר דדבורו את

שהוא מקדיש ואם החליף דבורו

ונהנה ממנו מביא קרבן מעילה:

והרי קונמות. שלא אסרה אלא עליו

ואם אכל ממנו קס"ד דמביא קרבן

מעילה שהקונם לשון הקדש הוא:

אין מעילה בקונמות. דלא קרינן ביה

מקדשי ה' (ויקרא ה) שהרי חולין הוא

אזל כל אדם: **מהו דסימא אטעום**

נמי. לשון אכילה הוא כדאמרי אינשי

נטעום מידי: **קונמות כיון דלא**

מדבר שום אכילה כדמפרש דמי

גרסינן: שני קונמות. שתי ככרות

שאסרין עליו בקונם: **מלטרפין.** מעט

מזה ומעט מזה לכזית: **שפי שבועות.**

שתי ככרות שנשבע עליהן: **אין**

מלטרפות. ולקמן מפרש טעמא.

והשתא סלקא דעתיה לפי שהזכיר

שם אכילה על זו ושם אכילה על זו:

אמאי אין מלטרפות. הרי על שמיין

הזכיר שם אכילה אחת: **מסוך**

שחלוקים לחטאות. מתוך ששתי

ככרות הללו חזויות שמים לעינן

חטאת בשבועה אין אם אמר שבועה

שלא אוכל מזו ומזו ואכל כזית מזו

וכזית מזו בהעלם אחד חייב שמים

כדתנן [לקמן] " שבועה שלא אוכל פת

חטין פת שעורין פת כוסמין ואכל

חייב על כל אחת ואחת ומייטין

לה בתורת כהנים ^(א) מוהיה כי יאשם

לאחת מאלה ^(ב) לחייבו על כל אחת ואחת

וגו' וכי אמר נמי מזו ומזו שתי

שבועות חשיבי הלכך כי אכל מזו

חזי שיעור ומזו חזי שיעור אין

מלטרפות אצל קונמות אין חלוקות

לאשמות למאן דאמר יש מעילה

בקונמות [נמדים לה.] דאם נהנה וחזר

ונהנה בהעלם אחד חדא הוא דמיחייב

דכולהו חדא מעילה כדתנן (מעילה דף כ.)

זכירך את המעילה ואם בשני העלמות אפי'

מחדא מינייהו נמי וכן לענין מלקות אם

בהמראה אחת חדא הוא דלקי ואי בשני

התראות אפי' מחדא מינייהו שהרי עובר

וחוזר ועובר כדתנן (מסות דף כא.) נזיר

שהיה שותה יין כל היום כולו אינו חייב

אלא אחת אחת אמרו לו אל תשתה אל

תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על

כל אחת ואחת: **שבועות בקונמות.**

מלטרפות ואע"ג דחלוקות דלית ליה

לדרב פנחס הוה קשיא לן צין שבועות צין

קונמות אמאי אין מלטרפין הרי על שמיין

לא הזכיר לה הזכיר דאמר בקונמות אין

מלטרפין לית ליה לדרב פנחס הוה קשיא

לן צין שבועות צין קונמות אמאי אין

מלטרפין הרי על שמיין לא הזכיר

אלא אכילה אחת אצל השתא דאמר

מלטרפות ולית ליה לדרב פנחס לא קשיא

מידי: **כי אמר רב פפא.** בקונמות כל שהוא

למלקות קאמר וכי תניא הויא דמלטרפין

לענין קרבן מעילה וצירוף דקתני לאו

לכזית אלא לשוה פרוטה: **ויש לה פדיון.**

שמופתם פדיונה וויא יוצאה לחולין

דבהקדש כתיב (ויקרא מ) ופדה בערכך:

אין לה פדיון. להמירה לו שלא נאמר

פדיון באיסורין: **ואכל**

שבועות שתיים פרק שלישי שבועות

והרי מגדף. ה"נ הוה מצי למפרך

משבועת העדות והא

דפריך ממגדף משום דאפי' חטאת

קצועה מייתי:

והרי הקדש. תימא מאי פריך

דנימא דמתני' הכי קאמר היכן

מצינו מדבר ומביא קרבן על דבורו

בלא שום מעשה שזה

מדבר ומביא קרבן בלא שום מעשה

כגון שבועה שאוכל ולא אכל אצל

הקדש מביא קרבן על מה שאכל

שעשה מעשה: **אבל** בקונמות

דברי הכל בב"ש שהוא. תימא דחמייר

קונם מהקדש ^(ט) ואיכו גופיה לא

אסיר אלא משום דהוי כהקדש והקדש

צני שוה פרוטה: **בתוך** שחלוקות

לחטאות אין מצטרפין. פיי בקונטרס

אצל קונמות אם נהנה וחוזר ונהנה

בהעלם אחד חדא הוא דמיחייב

דכולה חדא מעילה היא כדתנן זכירך

את המעילה לזמן מרובה ואין נראה

להציא רצוה משם דהתם לחומרא

תנן ליה שאם נהנה מחזי פרוטה

וחזר ונהנה לזמן מרובה חזי פרוטה

מלטרף כאילו נהנה כל הפרוטה

צבת אחת ולא היה זכרין לפרש אלא

דלענין חטאת חלוקה משום דכתיב

(ויקרא ה) לאחת מאלה אצל גבי

מעילה לא כתיב הכי: **רבינא** אמר

כי קאמר רב פפא למלקות כו'.

לרבינא נמי טעמא דרבנן כדרב

פנחס דמסיק צסמוך וצא רבינא

לחדש דאין זכרין לומר איפוך דכיון

דר"מ לאו טעמא דנפשיה קאמר אלא

לדבריהם דרבנן קאמר לכו דקאמר

צסמוך וטפי ניחא ליה לאפוכי דרבי

מאיר לרבנן דהויא צתרייתא דמייתי

מלהגיה ולהפך דר"מ משום דצין

שבועות לקונמות וצין קונמות

לשבועות לא טעי תנא:

ותכמים

דכוותה גבי שבועות דאמר שבועה

שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין

אמר רב פנחס ישאני שבועות מתוך

שחלוקות לחטאות אין מצטרפות אי

הכי ר' מאיר אומר קונמות בשבועות

בשלמא שבועות הואיל וחלוקות

לחטאות אלא קונמות אמאי לא

איפוך רבי מאיר אומר שבועות בקונמות

ולית ליה לדרב פנחס רבינא אמר כי

קאמר רב פפא לענין מלקות כי תניא

ההיא לענין קרבן דבעינן שוה פרוטה

למימרא דסברי רבנן היש מעילה בקונמות

^(א) והתניא "ככר זו הקדש ואכלה בין

הוא בין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון

ככר זו עלי הקדש ^(ה) (הרי) הוא מעל

חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון דברי

ר"מ וחכמים

כב.

והרי מגדף. ה"נ הוה מצי למפרך

משבועת העדות והא

דפריך ממגדף משום דאפי' חטאת

קצועה מייתי:

והרי הקדש. תימא מאי פריך

דנימא דמתני' הכי קאמר היכן

מצינו מדבר ומביא קרבן על דבורו

בלא שום מעשה שזה

מדבר ומביא קרבן בלא שום מעשה

כגון שבועה שאוכל ולא אכל אצל

הקדש מביא קרבן על מה שאכל

שעשה מעשה: **אבל** בקונמות

דברי הכל בב"ש שהוא. תימא דחמייר

קונם מהקדש ^(ט) ואיכו גופיה לא

אסיר אלא משום דהוי כהקדש והקדש

צני שוה פרוטה: **בתוך** שחלוקות

לחטאות אין מצטרפין. פיי בקונטרס

אצל קונמות אם נהנה וחוזר ונהנה

בהעלם אחד חדא הוא דמיחייב

דכולה חדא מעילה היא כדתנן זכירך

את המעילה לזמן מרובה ואין נראה

להציא רצוה משם דהתם לחומרא

תנן ליה שאם נהנה מחזי פרוטה

וחזר ונהנה לזמן מרובה חזי פרוטה

מלטרף כאילו נהנה כל הפרוטה

צבת אחת ולא היה זכרין לפרש אלא

דלענין חטאת חלוקה משום דכתיב

(ויקרא ה) לאחת מאלה אצל גבי

מעילה לא כתיב הכי: **רבינא** אמר

כי קאמר רב פפא למלקות כו'.

לרבינא נמי טעמא דרבנן כדרב

פנחס דמסיק צסמוך וצא רבינא

לחדש דאין זכרין לומר איפוך דכיון

דר"מ לאו טעמא דנפשיה קאמר אלא

לדבריהם דרבנן קאמר לכו דקאמר

צסמוך וטפי ניחא ליה לאפוכי דרבי

מאיר לרבנן דהויא צתרייתא דמייתי

מלהגיה ולהפך דר"מ משום דצין

שבועות לקונמות וצין קונמות

לשבועות לא טעי תנא:

ותכמים

דכוותה גבי שבועות דאמר שבועה

שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין

אמר רב פנחס ישאני שבועות מתוך

שחלוקות לחטאות אין מצטרפות אי

הכי ר' מאיר אומר קונמות בשבועות

בשלמא שבועות הואיל וחלוקות

לחטאות אלא קונמות אמאי לא

איפוך רבי מאיר אומר שבועות בקונמות

ולית ליה לדרב פנחס רבינא אמר כי

קאמר רב פפא לענין מלקות כי תניא

ההיא לענין קרבן דבעינן שוה פרוטה

למימרא דסברי רבנן היש מעילה בקונמות

^(א) והתניא "ככר זו הקדש ואכלה בין

הוא בין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון

ככר זו עלי הקדש ^(ה) (הרי) הוא מעל

חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון דברי

ר"מ וחכמים

דכוותה גבי שבועות דאמר שבועה

שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין

אמר רב פנחס ישאני שבועות מתוך

שחלוקות לחטאות אין מצטרפות אי

הכי ר' מאיר אומר קונמות בשבועות

בשלמא שבועות הואיל וחלוקות

לחטאות אלא קונמות אמאי לא

איפוך רבי מאיר אומר שבועות בקונמות

ולית ליה לדרב פנחס רבינא אמר כי

קאמר רב פפא לענין מלקות כי תניא

ההיא לענין קרבן דבעינן שוה פרוטה

למימרא דסברי רבנן היש מעילה בקונמות

^(א) והתניא "ככר זו הקדש ואכלה בין

הוא בין חבירו מעל לפיכך יש לה פדיון

ככר זו עלי הקדש ^(ה) (הרי) הוא מעל

חבירו לא מעל לפיכך אין לה פדיון דברי

ר"מ וחכמים

דכוותה גבי שבועות דאמר שבועה

שלא אוכל משתיהן אמאי אין מצטרפין

אמר רב פנחס ישאני שבועות מתוך

שחלוקות לחטאות אין מצטרפות אי